

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 325 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Klein- Tooneel-
spelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeerovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen
— 325. Kerstmis in de Sneeuw.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

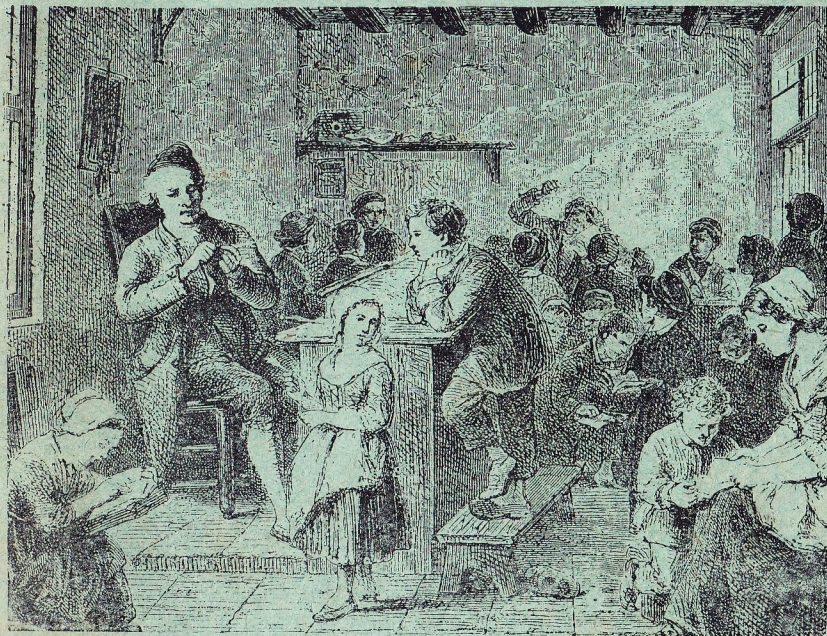
Drukkerij R. Bracke-Van Geert. — Baesrode.

A. HANS KINDERBIBLIOTHEEK.

Nr 331

A. HANS

Een keer Wildstrooper

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

 EEN KEER WILDSTROOPER

I.

't Was openbare verkooping. Jongens, die naar school slenterden, stonden bij de groote menschen te kijken.

Klaas, de opslager, bood een kas te koop aan...

— Mijn! klonk het plots luid.

— Wie is het? vroeg de opslager.

Allen keken naar een knaap, die gekocht had, maar nu lachend weg liep.

— 't Is die jongen van de weduwe Bouwel! beweerde een man.

Notaris Vervloet richtte zich boos op. Hij zag den knaap vluchten.

— Dat is de jongen, die zoo dikwijls bij uw zoon is, zei de klerk hem.

— En hoe heet hij?

— Gustaaf Bouwel...

— Een straatschender...

— Ja...

— Dan zal ik op die vriendschap eens letten, zei de notaris.

— Roep het meubel weer op! gebod hij tot den opslager.

De verkooping was even gestoord geweest.

Gustaaf Bouwel had zich dus uit de voeten gemaakt. Maar hij vergat al gauw zijn grap, om aan de bel te trekken van een groot huis. En voort was hij weer.

Hij kwam aan de school van meester Laurens en speelde mee, tot de onderwijzer in de handen klapte.

De bende verdween door een poortje en 't werd plots stil op straat.

Meester Laurens had het niet gemakkelijk. Hij moest heel alleen les geven aan kinderen van verschillenden leeftijd.

Achteraan zaten al gauw twee jongens te babelen.

— Ja, wij hebben van nacht zes konijnen gevangen... Zij zijn al verkocht, .. van morgen is Lange Janus er mee weg getrokken. Die verkoopt al zijn wild te Antwerpen, vertelde de een.

— En wanneer gaat gij weer uit?

— Van nacht... Ik heb al kaarsen gekocht voor de lantaarn. O, 't is zoo plezierig!

— Ik zou er wel eens willen bij zijn...

— Wel, kom dan...

— 'k Zou niet mogen van vader...

— Gij moet dat niet vragen!

— Hoe kan ik dan weg?

— Kruip door een venster, als zij allemaal slapen. En kom naar ons... 't Is maar een kwartier buiten de stad.

Renier Verhoeven en Gustaaf Bouwel zaten zoo te praten, achter in de school, van **meester Laurens**.

't Was een school van zeventig jaar geleden, in een kamer van meesters huis, waar de kinderen door elkaar zaten op krukjes en bankjes. Er waren meisjes en jongens.

Renier Verhoeven was de zoon van den notaris. Gustaaf Bouwel, die de verkooping gestoord had, kwam van buiten en woonde bij de Kempische heide en de bosschen. En Gustaaf zat nu te vertellen, hoe hij in 't bosch konijnen ving.

Hij had altijd avontuurlijke verhalen en Renier Verhoeven luisterde er gaarne naar. Daarom zocht hij steeds 't gezelschap van Gustaaf Bouwel. En hij kroop ook in school 't liefst naast hem.

Meester Laurens lette niet streng op de zitplaatsen. Hij had het ook zoo druk, want soms moest hij in school brieven schrijven voor allerlei menschen, die hem daarvoor wat gaven.

Meester Laurens verdiende niet veel en alles was dus welkom.

— Dus van avond gaat gij weer konijnen vangen? vroeg Renier Verhoeven.

— Ja, hoor... Moeder kan het geld goed gebruiken...

— Ik zou er toch eens bij willen zijn, fluisterde Renier.

— Wel, kom dan... Om elf uur vertrek ik... dan heeft de boschwachter van 't kasteel zijn ronde gedaan. Hij is wat ziekelijk en loopt nu niet heel den nacht. Kruip door het raam... Durft gij dat niet? vroeg Gustaaf.

— Als vader het maar niet merkt.

— Gij moet het stil doen... Wat is dat nu? Mijn oom mag het ook niet weten, dat ik 's nachts in 't bosch zit. O, als hij er niet was, kwam ik nooit naar school.

Gustaaf Bouwel had geen vader meer. Zijn moeder werkte bij de boeren. Zij werd ook wat geholpen door haar broer, Gustaaf's oom Dries. En die oom lette op Gustaaf en zijn broertje en zusjes. Vrouw Bouwel was geen baas over de kinderen. Zij beschouwde bovendien haar veertienjarigen Gustaaf reeds als een grooten jongen, die kon gaan werken en wat verdienen. Maar oom stond er op, dat de knaap nog een tijd naar school zou gaan.

— Niet babbelen... seffens moet ik uw werk

zien! riep meester Laurens tot Renier en Gustaaf.

Deze bogen zich over hun lei. Maar het duurde niet lang of Renier sprak weer tot zijn vriend.

— Wel, ik kom van avond, zei hij.

— Zal 't waar zijn?

— Ja... vast en zeker...

— Om elf uur bij mijn huis .. of anders ben ik weg... En in het bosch zult gij mij niet vinden...

— Ik zal er zijn... Gaat gij alleen?

— Met mijn broer Jan, die ginder zit. En soms alleen ook... Jan ligt liever in zijn bed.

— En gij moogt van uw moeder?

— Natuurlijk... Moeder is blij dat ik haar geld bezorg. Ik geef het niet allemaal... Zoo gek ben ik niet... Ik steek altijd wat weg en dan kan ik koopen wat ik wil... Zie maar!

Gustaaf haalde een zakje spekken te voorschijn, en trakteerde Renier. Hij toonde een groot mes.

— Dat heb ik ook gekocht, vertelde hij.

Plof... een liniaal kwam tegen zijn hoofd terecht.

— Ik blijf niet vermanen, zei meester Laurens. Breng mij den regel terug.

— Wie, meester? vroeg Gustaaf.

— Gij natuurlijk, deugniet...

Gustaaf ging naar voren en legde het liniaal op den lessenaar.

— Uw hand uitstekten! Dat weet gij toch! beval de meester.

Gustaaf deed het aarzelend. En toen de meester hem op de vingers wilde slaan, trok de knaap zijn hand vlug terug.

— Mij nog voor den gek houden! snauwde de onderwijzer.

— Meester... 't doet zoo'n zeer... ik zal niet meer babbelen! zei Gustaaf half schreiend.

Meester Laurens had een goed hart.

— Voor ditmaal zal ik het zoo laten, sprak hij. Maar zet u daar tegenover mij, dat ik u in 't oog kan houden.

't Speet Renier dat zijn kamaraad nu van hem weg was. Hij schreef voort, maar maakte veel fouten, want zijn gedachten waren niet bij zijn werk.

Van avond zou hij op avontuur gaan... Op konijnenvangst in het eenzame bosch. Hij sliep alleen op een achterkamer. Door 't raam kon hij op 't dak van 't waschkloof geraken. En dan liet hij zich langs de goot van dit kloof naar beneden glijden tot op den grond. Als hij den grendel van 't hofpoortje weg schoof, kwam hij in de stille achterstraat. En hij zou in een paar minuten buiten het stadje zijn.

Ja, ja... 't kon best. Vader en moeder zouden

niets merken. En hij kon langs denzelfden weg weer op zijn kamer terugkeeren. Hij had overdag die toeren wel eens gedaan over 't waschkloof en langs de goot, om zijn zusjes te verbluffen.

— Ja, ik ga, besloot hij.

En Renier verlangde naar den avond en zag er toch ook wat tegen op.

Een vechtpartij stoorde weer de klas. Meester Laurens sleurde de schuldigen in een hoek en gaf ze dubbel werk voor thuis.

Toen de schooltijd om was, zei de meester:

— Gustaaf, omdat ik u heb moeten straffen, helpt gij de meesteres de school opruimen. En zorg, dat gij uw best doet.

— Ja, meester, beloofde de jongen gedwee.

De kinderen gingen met groot lawaai heen.

— Ik wacht buiten, zei Renier tot Gustaaf. Haast u wat...

— Sta op het hoekje van de markt... ik zal seffens bij u zijn...

— Maar gij moet de school kuischen...

— Het zal niet lang duren.

Elken dag werd een knaap aangeduid om de meesteres te helpen. Ook de dochter van den onderwijzer werkte dan mee.

Meester Laurens spoedde zich naar een huis, waar hij les moest geven.

— Water halen! beval zijn vrouw aan Gu-

staaf Bouwel, en ze zette een emmer voor hem neer.

De knaap ging naar de pomp op de achterplaats. Hij vulde de emmer. Maar dan liep hij het tuintje in, en kroop door een gat in de slecht onderhouden haag.

— Ik kuisch niemendal! bromde hij.

En hij was dus heel vlug op den hoek van de markt, waar Renier wachtte.

— Zijt gij daar al? vroeg deze.

— Ge denkt toch zeker niet dat ik de school kuisch! Daarvoor betaalt meester mij niet.

En Gustaaf vertelde hoe hij er van door was gegaan.

— Gij zult er morgen van weten, voorspelde Renier.

— O, dat is dan voor morgen. Ge komt dus van avond?

— Ja, vast...

En de knapen spraken af, hoe ze elkaar zouden ontmoeten.

II.

Notaris Verhoeven bezat een der grootste huizen van het stadje, maar de linkervleugel was tot kantoor ingericht. Achter de woning lag een tuin, die met een blinden muur op een onbebouwde straat uitgaf.

Renier verveelde zich dikwijls, want twee broers en drie zusters waren op een kostschool te Turnhout, en kwamen alleen in de vacantie thuis.

Zoo kwam het, dat Renier veel op straat zwierf. Zijn vader had het zoo druk, dat hij weinig op den knaap lette en moeder was ziekelijk en moest dikwijls op haar kamer blijven.

Maar nu was moeder beneden en ze verwachtte haar man, die, na de verkooping, nog een tijd op zijn kantoor zat. Renier speelde op straat. Moeder verlangde naar 't voorjaar. Dan zou Elisa, haar oudste dochter, de kostschool verlaten, en voor moeder prettig gezelschap zijn.

Eindelijk kwam notaris Verhoeven binnen.

— Een mensch is nooit gerust, zei hij. Mijn klerk Dooms zegt mij daar, dat hij binnen een maand het kantoor verlaat. Hij wil naar Amerika. Hij denkt zeker, dat het geld daar voor het oprapen ligt.

— Naar Amerika? herhaalde mevrouw Verhoeven verwonderd.

— Och, ja, er gaan veel menschen heen... En Dooms wil er zaken beginnen, maar hij weet nog niet wat... Ik vroeg hem of hij er in den eersten tijd van den wind zou leven... De reis kost veel geld... en dan moet hij er rond loopen, alvorens hij werk vindt. Hij beweert, dat hij flink gespaard heeft. Ik kan niet begrijpen hoe

zijn loon is hier niet groot en zijn vader is een kleine schoenmaker, die het nooit breed heeft gehad.

— Dooms zal vooruit willen geraken.

— Dat zal ik goed keuren, maar gij moet toch met verstand handelen. In elk geval is het voor mij een vervelende kwestie. Dooms is vlug en verstandig, en ik had veel werk van hem gedaan. Eer er nu een nieuwe klerk opgeleid is, gaan een paar maanden om en ik heb het juist zoo druk... Maar laat ons nu eten. Ik moet om acht uur een vergadering bijwonen, die gelukkig toch maar kort zal duren.

— Renier is er nog niet, zei mevrouw.

— Zwerft hij weer op straat? O, ja... vanmiddag vernam ik van mijn klerk Bels, dat Renier een echten straatschender tot vriend heeft, zekeren Bouwel van de heide, een brutalen rakker...

En de notaris vertelde wat er op de verkoping was gebeurd.

— Weet ge wat, vervolgde hij, Renier moet ook naar de kostschool. Wij hebben hem zoo lang hier gehouden, omdat het anders zoo erg eenzaam is voor u, maar we verwaarloozen eigenlijk Renier's opvoeding. Op schoolgebied zitten wij hier erg ongelukkig, zoo achterlijk als op een afgelegen dorp. Meester Laurens is een braaf mensch, en hij doet zijn best, maar de overheid

steunt hem niet. Er is geen behoorlijk lokaal... Meester Laurens staat voor een heele bende... 't Wordt tijd, dat Renier beter onderwijs ontvangt en in een andere omgeving komt. Ik kan niet genoeg op hem letten...

— En ik ben zoo dikwijls ziek! kloeg mevrouw.

— Ja... Zoo zwerft Renier te veel op straat. Wij zullen hem na Nieuwjaar naar Turnhout zenden. Elisa komt dan gauw thuis en dat zal voor u prettig zijn.

De ouders gingen aan tafel. Even later kwam Renier toch binnen. Vader stuurde hem naar de pomp, om zich te wasschen. Toen de jongen terug keerde, vroeg de notaris:

— Hoe heet die trouwe kamaraad van u?

— O, vader, ik heb met veel jongens op den wal gespeeld, antwoordde Renier ontwijkend.

— Ja, dat kan wel. Maar gij hebt een uitverkoren kamaraad van de heide.

Renier schrok. Zou zijn vader iets gehoord hebben van het stroopen?

— Dat is Gustaaf Bouwel, antwoordde de knaap.

— Juist, Bouwel, een eerste deugniet. En gij zijt zoo gaarne bij hem. Die rakker hield me van middag voor den gek.

De notaris vertelde het weer van de stoornis bij de openbare verkoping. Renier lachte.

— O, vindt gij het zoo plezierig, als zulk een lummel met mij spot? vroeg de notaris boos.

— 't Was met den opslager, beweerde Renier.

— O, zoo... en ik heb niets met die verkoo- ping te maken, hé? Ik merk het al, gij bewon- dert zulke grappen en streken. Luister nu eens goed: na Nieuwjaar vertrekt gij naar de kost- school. En ik verbied u nog met dien Bouwel om te gaan. Goed begrepen? Ik zal meester Lau- rens vragen u 's avonds een uur les te geven, dan kan hij u klaar maken voor Turnhout.

Dat was voor Renier geen prettig nieuws. Zijn broers schenen op de kostschool wel tevre- den, maar Renier begreep, dat zijn vrijheid toch aan banden zou liggen. Nu het had nog geen uitwerking op zijn eetlust; de knaap tastte flink toe.

Na het maal moest vader uit. Het was nu don- ker geworden — eind October — en Renier zat bij moeder in de huiskamer. Hij zei dat hij lie- ver pas na de groote vacantie naar de kostschool zou gaan, maar mevrouw Verhoeven maakte hem duidelijk hoe het nu tijd werd om eens be- ter te leeren.

Om acht uur kwam vader terug. Renier mocht nog een uur lezen. Hij keek wel in zijn boek, doch zijn aandacht was er niet bij. Hij

dacht aan het groote avontuur. Vader had hem streng verboden nog met Gustaaf om te gaan. En Renier wilde straks in 't geheim zijn huis ver- laten, om met Gustaaf konijnen te vangen.

Zijn geweten zei hem wel, dat hij 't niet mocht doen.

— Ik ga toch, sprak Renier bij zich zelf. Als ik op de kostschool ben, zit ik gevangen. Nu moet ik van mijn vrijheid genieten.

En hij stelde zich voor, hoe hij dan later op de kostschool zou kunnen snoeven over nachte- lijke avonturen.

't Was negen uur. Renier wenschte zijn ouders goeden nacht. Vader gaf hem ook een kruisje.

— En wees nu gehoorzaam, sprak de nota- ris. Niet meer met dien Bouwel mee loopen... 't Is niet omdat de jongen arm is. Al ware hij de zoon van een kasteel, ik zou het u ook verbie- den, want ik heb gehoord van mijnheer Bels, die ook buiten woont, dat Bouwel een vage- bond is. Met brave, arme kinderen moogt gij spelen, zooveel ge wilt.

Renier begaf zich naar zijn slaapkamer.

— Ha, Bels heeft kwaad gesproken en ge- klikt! zei hij bij zich zelf. Bels is een femelaar. Hij vleit papa... Gustaaf is geen vagebond... Ze kunnen hier geen grapjes verdragen... Was dat nu zoo erg om eens « mijn » te roepen?

Renier herinnerde zich nu wel, hoe Gustaaf

De nachtwaker.

hem verteld had, dat hij geld achterhield en zijn moeder bedroog.

— Maar hij verdient dat geld toch zelf, zoo wilde hij zijn geweten sussen. Ik ga vast... Ik wil geen flauwe vent zijn. Gustaaf wacht op mij. Hij zou wel denken, dat ik niet durf komen...

Echter deed Renier niet rustig zijn avondgebed.

Hij kleeedde zich uit. Hij kon toch geen anderhalf uur op een stoel blijven zitten. En moeder kwam soms wel eens zien, of hij al sliep.

Renier bleef wakker liggen. Hij hoorde buiten een zwaren stap.

— De nachtwaker, dacht hij.

Toen ging er elken nacht een man door de straten, die met een ratel zijn aanwezigheid meldde en ook het uur riep. Het was de nachtwacht of de klepperman, die de dieven moest verjagen...

Renier hoorde hem aan den hoek van de straat roepen:

Tien uur slaat de klok,

De klok slaat tien.

Burgers dooft licht en vuur...

En slaapt gerust...

— Slapen! Neen, vooreerst nog niet! zei Renier.

Hij hoorde de meid naar boven komen. Toen

volgden zijn ouders. Moeder trad stil de kamer binnen. Renier hield zich, of hij sliep. Moeder gaf hem voorzichtig een kus en ging weer heen.

— Neen, ik ga niet, besloot Renier, want nu voelde hij zijn onoprechtheid scherper.

Maar 't goede voornemen verdween.

— Ik moet gaan, ik heb het beloofd... En wat zou Gustaaf van mij denken? zoo redeneerde hij. Och, voor één keer... een jongen mag wel een avontuur hebben...

Hij moest nog wachten. Slaap had hij nu niet. En soms bonsde zijn hart zóó, dat hij het kon hooren. De klok in den ouden toren sloeg half elf, toen ook die beneden in de gang.

— Nu wordt het tijd, mompelde Renier.

Stil stond hij op.

— Doe het niet... blijf! waarschuwde hem een inwendige stem.

— Ik moet gaan... ik heb het beloofd... en ik doe niemand kwaad. Ik behoef geen enkel konijn voor mij zelf. Ik wil eens zien, hoe Gustaaf ze vangt, antwoordde Renier.

Hij kleepte zich en zacht opende hij het venster. Ha... de tuin zag er nu heel anders uit dan over dag, zoo vreemd en akelig.

— Maar ik ben niet bang, bemoedigde Renier zich zelf.

Hij had zijn pet en schoenen mee naar boven

genomen. Hij was nu klaar. En vlug klom hij door het raam op het dak van het waschklok. Dan langs de buis gegleden en hij stond op den grond. Door het tuintje geraakte hij op straat. 't Ging als van zelf... Raar toch, zoo alleen buiten in den late avond... Spoedig was hij uit 't stadje, waar ieder vroeg ter ruste lag. En op een draf liep Renier naar de hei. Hij zou toch blij zijn, als hij weer in bed lag. 't Was goed weer, wel donker maar droog. Vóór elf uur bevond Renier zich bij het huis van Bouwel.

— Zijt gij daar? vroeg Gustaaf, die al klaar stond.

— Ja, hoor! Dacht ge misschien dat ik niet durfde?

— Gij zijt een flinke gast... Kom mee... mijn broer wilde niet opstaan...

Zij gingen naar het bosch. Renier vond het hier toch akelig. De boomen schenen nu zoo raar. Sommige leken wel vervaarlijke reuzen.

— Hier moeten we zijn! sprak Gustaaf.

Hij had een lantaarn met een kaars en stak deze aan.

— Kijk, zei hij, de lantaarn staat hier en de konijntjes komen in het licht spelen. Wij kruipten achter dezen heester. Zijn de konijntjes er... poef, een flinke klop met den stok en ze zijn er aan. Maar gij hebt geen stok.

— O, ik kijk maar, hoe ge 't doet.

— Ja, ge moet dat kennen, beweerde Gustaaf fier.

De knapen verdoken zich.

— Goed luisteren of ge niets hoort, waar-schuwde Gustaaf. De boschwachter is wel zieke-lijk, maar er kunnen gendarmen op ronde zijn.

— En dan?

— O, wij loopen weg... Zij zullen mij niet pakken...

Renier vond het al zoo prettig niet meer. En dikwijls meende hij verdachte geluiden te hoo-ren.

Gustaaf gaf een duw... Twee konijnen wip-ten naar het licht toe, en zetten zich in 't schijn-sel neer, als vonden ze die klaarte zeer prettig. Plots rees Gustaaf op... De konijnen stoven heen, maar een liet een korten angstkreet hooren en stortte neer.

— Er aan! zei Gustaaf.

Renier beefde. Hij vond nu eensklaps die waker niet gedacht. En die zag hem nu. Maar hij diertje bij de ooren op. Het kopje zonk neer. Maar het lichaam bewoog zich nog stuiptrek-kend.

— Maak het nu toch heelemaal dood! riep Renier. Gij doet het beest lijden...

— Bah, dat voel ik niet...

— Hoe gemeen!

— Wilt gij nu ruzie maken? Schreeuw zoo

— 18 —

niet, moeten de gendarmen ons hooren? Zie zoo, 't konijn is er geweest. Dat is een...

Renier hield het niet meer uit.

— Ik ga naar huis! zei hij nijdig.

— Nu al? Bang geworden? Zijt gij zulk een suikermannetje?

— Ik wil die wreedheid niet zien?

— Zeg, als uw vader met de heeren uit de stad op de heide komt jagen, is dat dan om ha-zen en konijnen een plezier te doen?

— 't Is gelijk... Ik ga naar huis...

— O, mij goed... Was gij maar weggeble-ven... Stadsmannetjes durven niets.

Renier gaf nu niet om dien spot. Hij was boos op zich zelf, dat hij gekomen was. En vader had gelijk: Gustaaf was geen goede ka-maraad. Als hij konijnen ving, dat hij ze dan ineens dood sloeg, maar ze niet liet lijden. Maar ook dat dood slaan kon Renier niet zien.

Hij spoedde zich naar 't stadje. Lag hij maar weer in bed. Vlug ging hij door de straat.

— Hei daar! Sta eens stil! Wie zijt gij? klonk het.

Renier schrok geweldig. Hij had aan de nacht-wacht niet gedacht. En die zag hem nu. Maar hij mocht hem niet herkennen, want dan zou hij aan den notaris vragen of deze wist, dat zijn zoon rond middernacht op straat liep.

Renier vluchtte heen.

— 19 —

— Blijf staan! riep de nachtwaker.

Maar de knaap gehoorzaamde niet en de man was te stram om hem in te halen.

Renier maakte een omweg. Weer kwam hij dicht bij zijn huis. De klok in den toren sloeg twaalf uur. En nu hoorde Renier den nachtwacht op de Markt roepen:

« Twaalf uur slaat de klok ».

Vlug naar de achterstraat. Het hofpoortje stond nog op een kier.

Maar verschrikt trok Renier zich terug. Hij drong zich tegen den muur. Door het deurtje kwamen twee mannen.

— Gemakkelijk voor ons, dat ze vergeten hebben het poortje te sluiten. Wij moeten niet over den muur klimmen, zei een van hen.

Renier kende hem aan zijn stem. Het was Pol Lint, een koopman van allerlei ouden rommel, die aan de vest woonde.

— Wij kunnen den nachtwacht gemakkelijk ontgaan, vervolgde Lint.

Renier hield den adem in. Die twee kerels hadden bij hem thuis gestolen. Zij mochten hem niet zien. Lint ging bijna rakelings hem voorbij.

Toen zij ver genoeg waren, spoedde Renier zich binnen. Hij moest vader wekken. De dieven konden nog gegrepen worden.

Maar verschrikt bleef Renier weer staan. Dan

kwam het uit dat hij naar de heide was geweest. Even aarzelde hij.

— Ik zeg niets... de dieven worden wel ontdekt, zei Renier bij zich zelf.

Weldra lag hij in bed. Zijn hart bonsde nog. Wat een nacht! En sterk voelde de knaap zijn geweten... Hij vond zich zelf valsch. 't Duurde lang eer hij sliep.

's Morgens moest moeder hem schudden, om hem wakker te krijgen. Verdwaasd keek Renier haar aan.

— Gij waart gister avond zeker erg moe? zei moeder. Is dat vast slapen!

Renier meende dat hij akelig gedroomd had. Maar toen moeder heen was, wist hij al, dat hij werkelijk naar het bosch geweest was en dieven gezien had. Hij kon het nog zeggen. Hij wist, dat Lint schuldig was. Men zou het gestolene misschien nog in zijn huis vinden. Maar Renier durfde niet te spreken.

Toen hij beneden kwam, had de meid, die het kantoor moest vegen, juist ontdekt, dat een venster gebroken en de geldkas opengebroken was. De notaris ging vlug zien. Mevrouw volgde hem. En bleek kwam Renier ook kijken.

— Bestolen! zei de notaris. De schurken wisten, dat ik een verkooping gehouden had. Gelukkig zijn alleen maar de kleine dingen komptant betaald geworden.

Al gauw wist hij, dat er toch een zes duizend frank gestolen was.

— Renier, loop eens vlug om den politiekommisaris, zei hij.

De knaap ging heen. En weer bonsde zijn hart. Hij moest den kommissaris halen voor het onderzoek... en hij zelf kende een der dieven. Hij durfde het niet te zeggen...

De kommissaris keek vreemd op van het nieuws en kwam dadelijk mee.

Renier moest ontbijten en dan naar school.

Gustaaf was er niet. Die liep zeker achter de haag, beducht voor straf.

De kinderen spraken over den diefstal. Zij omringden Renier. De knaap was in school niet aandachtig. En de morgen duurde lang. Eindelijk liep hij naar huis, hopen dat Lint aangehouden zou zijn.

Maar Renier vernam heel iets anders.

— Weet gij wie de dief is? Hij is al aangehouden... Onze klerk Dooms, zei moeder.

— Neen! riep Renier verschrikt uit.

— Ik kon het eerst ook niet gelooven, en Dooms liegt het af. Maar men heeft bij hem op zolder in een kastje effecten gevonden uit vaders geldkas. Dooms wilde naar Amerika... hij had het al aan vader gezegd en nu moest hij daar voor geld hebben. Wie zou zoo iets van hem gedacht hebben?

— En hoe is dat dan uitgekomen?

— Ik vond om tien uur een briefje in de bus... en er stond in, dat men Dooms van nacht op straat heeft gezien... En de nachtwacht moet hem ook bemerkt hebben en riep hem nog toe, dat hij moest blijven staan, maar hij liep weg. De nachtwacht heeft echter Dooms niet herkend...

— De nachtwacht heeft mij gezien, dacht Renier.

Maar dat vertelde hij aan moeder niet.

Nu begreep hij er niets meer van. Die tweede dief was Dooms niet... Renier zou Dooms herkend hebben... Maar hoe kwamen dan die papieren in zijn kast?

— Spreek gij de waarheid! drong de inwendige stem aan.

Renier durfde echter niet bekennen dat hij in den nacht buiten was geweest.

Vader kwam thuis. Hij was op het politiebureau geweest.

— Dooms blijft ontkennen, zei hij. En ik moet zeggen, dat hij altijd eerlijk is geweest. Maar die papieren... Hij weet niet, hoe zij in de kas gekomen zijn, beweert hij. 't Is nu toch bewezen, dat hij het geld voor de reis naar Amerika bespaard heeft. Hij deed 's avonds nog kantoorwerk voor kruidenier Lammens en den aanemer Winters. En een oom wil hem ook een

som leenen. Voor Amerika behoefde hij dus niet te stelen. Ik had diep medelijden met zijn moeder. Die was ook op 't bureel en schreide zoo...

— Denkt gij dan, dat Dooms onschuldig is? vroeg moeder.

— Het kan niet... die papieren zijn uit mijn kas in zijn huis verplaatst. Zij kunnen er niet heen vliegen. Dooms moeder zegt, dat haar zoon om elf uur naar bed is gegaan, maar het huisje is laag en hij kan gemakkelijk door een raam kruipen, zonder dat iemand het merkt. Zoo moeilijk is dat niet.

Renier kreeg een kleur.

— En heeft de nachtwacht Dooms niet herkend? vroeg moeder.

— Neen... Hij zei dat de persoon dien hij ontmoette meer op een kind geleek dan op een man. Maar in 't donker kunt ge u vergissen. En welk kind zou te middernacht op straat loopen...

Renier ware liever van tafel weggegaan. Hij was blij, dat zijn ouders niet op hem letten.

— Ik weet niet, wat ik moet denken, zei de notaris. Ik zal blij zijn als men den dief vat, maar ik wou toch liever dat het Dooms niet was. En als hij het is, dan noem ik hem een dubbelen schurk, om juist hier te stelen waar hij het vertrouwen genoot.

— En vindt men niets van het geld? vroeg moeder voort.

— Neen... men heeft het heele huis doorzocht...

Renier ging weer naar school En nu spraken de kinderen over Dooms, den dief, die in het hok onder den toren zat. Maar Renier dacht aan Lint. Hij voelde zware schuld Hij kon Dooms redden en laf zweeg hij.

Maar die papieren... 't Was gelijk... Die vent bij Lint was Dooms niet geweest.

Na school ging Renier weer recht naar huis. En hij hoopte dat Dooms losgelaten zou zijn.

Moeder vertelde echter, dat de politie met Dooms in 't kantoor was geweest. Men had indrukken van voeten in den tuin, bij het kantoor gezien, daar waar de grond wat week was, omdat een goot er lekte. Die sporen kwamen niet met de schoenen van Dooms overeen.

— Waarom laten ze hem dan niet vrij? vroeg Renier.

— Omdat er papieren in zijn huis gevonden zijn.

Vader kwam uit 't kantoor.

— Morgen wordt Dooms naar Turnhout gebracht, zei hij. De jongen is ziek van verdriet. Hij houdt vol van niets te weten. En ik begin te gelooven, dat hij onschuldig is De ware dief kan die papieren in dat kasje op den zolder ge-

legd hebben. Ik ben eens naar het huisje gaan zien. Het dak is van achter zeer laag. En 't is heel gemakkelijk voor een inbreker er op te krui-
pen en door het zoldervenster te dringen, en dan die papieren in een kas te leggen. 't Zijn effecten, die de dief moeilijk kan van de hand doen. En waarom maakt de man, die Dooms vannacht gezien heeft, zich niet bekend, in plaats van hier geheimzinnig een briefje in de bus te steken? Heeft de dief zelf dat briefje in de bus laten stoppen, om zoo Dooms te beschuldigen? De kommissaris meent, dat die persoon niet als getuige wil verschijnen. Veel menschen hebben daar een hekel aan... Maar ik denk er anders over...

Renier luisterde aandachtig al liet hij het niet merken.

— Spreek! drong zijn geweten aan. Gij kunt Dooms redden.

Maar Renier durfde niet. Vader had hem verboden met Gustaaf Bouwel om te gaan, en hij was er in den nacht bij geweest!

Renier ging dien avond vroeger naar bed dan anders. En nu durfde hij zijn avondgebed niet te doen. Ongerust lag hij te bed. Morgen moest Dooms naar de stad. Men zou hem zeker boeien. En zijn ouders, die zulk een verdriet hadden! Onschuldig gevangen zitten...

— Gij doet mee met Lint... gij zijt zoo ge-

meen als hij, zei de inwendige stem. Gij bedriegt ook...

Renier woelde heen en weer. Hij zou in lang niet kunnen slapen, dat voelde hij wel; misschien van den heelen nacht niet. Hij kreeg het zoo warm en schopte zijn dekens weg. Maar hij koelde niet af.

En plots sprong Renier uit bed. Hij hield het niet meer uit. Vlug kleepte hij zich wat. En hij ging naar beneden. Weenend kwam hij in de kamer, waar zijn ouders zaten.

— Renier, wat is er nu? riep moeder verschrikt uit.

— O, vader, Dooms heeft het niet gedaan... Het is Lint geweest en nog iemand anders... maar niet Dooms.

— Jongen, hebt gij akelig gedroomd? vroeg de notaris.

— Neen, vader... Ik heb de dieven gezien... ik was op straat... ik durfde het niet te zeggen... ik ben gisteravond laat naar Gustaaf Bouwel geweest om konijnen te vangen... O, ik heb er zoo'n spijt van...

— Maar wat vertelt gij nu allemaal, kind? Kom eens hier zitten... Vertel eens alles kalm...

Kalm werd Renier nog niet, maar hij verhaalde toch geregelder zijn avonturen van verleden nacht.

— Jongen, hadt gij vanmorgen gesproken dan

hadden wij in de eerste plaats Dooms en zijn ouders dat onrecht bespaard; en dan was er meer kans geweest het geld bij den echten dief te vinden... Nu, we praten wel verder... Ik moet dadelijk naar den kommissaris. Dooms dient onmiddellijk in vrijheid gesteld te worden.

De notaris begaf zich naar de woning van den kommissaris. Deze luisterde vreemd toe.

— Fantaseert uw jongen niet? vroeg hij.

— Neen, nu spreekt Renier de waarheid...

— Dan zal ik eerst Lint laten halen... Natuurlijk kan hij de dader zijn... hij is er deugnet genoeg voor. Maar inbreken... dat heb ik nooit van hem gehoord.

— Hij had een helper, misschien een beroepsdief van Antwerpen.

Renier mocht opblijven. Vader bleef wel een uur weg.

— Dooms is al vrij, zei hij, toen hij terug keerde. Lint werd van zijn bed gehaald; zijn vrouw moest ook mee. Eerst loog de kerel, maar zijn vrouw verklapte hem. Hij deed den diefstal met een inbreker van Lier... een kerel, met wien hij al veel oneerlijken handel had gedreven. Die vent was gisteren naar de verkooping gekomen. Toen vroeg hij aan Lint, of ze niet samen bij mij een slag konden slaan... En hij heeft op raad van dien inbreker den klerk beticht. Zij zouden een paar effecten meenemen. Lint is dan bij Dooms

door 't dakraam geklommen en heeft de effecten in de kast gelegd, juist zooals ik vermoedde. De twee boeven namen het geld mee. Lint's vrouw heeft hier het briefje in de bus gestopt.

— En Dooms was zeker blij? vroeg moeder.

— Hij weende van vreugde. Ik bood hem mijn verontschuldigen aan... Renier, ge hadt hem al dat leed kunnen besparen. Maar gij durfde niet bekennen, dat gij vannacht naar de hei waart geweest.

Renier moest nu uitvoeriger verhalen wat hij uitgevoerd had.

— 't Spijt mij, dat ik mijn jongen niet kan vertrouwen, hernam de notaris. Toch ben ik tevreden dat gij eindelijk gesproken hebt. En ik hoop, dat ge altijd naar uw geweten zult luisteren.

Den volgenden dag moest Renier ook alles aan den kommissaris vertellen. 't Was een moeilijke gang naar school. Gustaaf Bouwel was er nu wel. Meester Laurens kende het gansche geval. Hij sprak ernstig met Gustaaf en Renier.

't Gansche stadjie praatte over Renier, Dooms en Lint. Men had een deel van 't geld terug. 't Was verdoken onder den vloer in Lint's huis.

's Middags werd de tweede dief eveneens aangehouden te Herenthals. En ook bij hem vond men het grootste deel van den buit, zoodat de notaris bijna alles terug kreeg.

Gustaaf Bouwel werd flink onder handen genomen door zijn oom. En hij verweet Renier, dat deze een verklikker was. Zoo raakte de vriendschap uit en dat was voor Renier 't beste.

De twee dieven werden te Turnhout gevangen gezet, in afwachting dat zij voor de rechtbank moesten verschijnen. Lint's vrouw mocht thuis blijven.

De gendarmen kwamen in het huisje van vrouw Bouwel. Gustaaf ontving een strenge vermaning over dat stroopen. Zijn moeder beloofde dat ze beter op haar jongen zou letten. Oom Dries kwam nu en dan 's avonds eens kijken, of Gustaaf op tijd te bed lag.

Maar de jongen wrokte en wilde geen ongelijk bekennen.

— Als ik groot ben, zal ik stroopen zooveel ik wil! nam hij zich voor.

Renier voelde geen lust meer om op jacht te gaan. Hij was één keer strooper genoeg en had er toen waarlijk genoeg van gekregen.

In November vertrok Dooms naar Amerika. De notaris gaf hem een som geld als een vergoeding voor 't onrecht dat Renier had kunnen voorkomen.

Dooms ging met veel moed heen.

In December ging Renier met zijn vader naar Turnhout. De knaap moest als getuige verschijnen in het proces der twee dieven. Hij zag er zeer

tegen op. Maar hij moest door den zuren appel heen bijten.

De rechter ried hem aan zulke avonturen voortaan na te laten.

Lint en zijn kamaraad kregen twee jaar gevangenisstraf.

Nieuwjaar was voorbij. En Renier vertrok naar de kostschool. Hij moest zich nu aan een ander leven gewennen.

Nu, hij deed zijn best. De jaren gingen voorbij.

Renier werd vrederechter in een Kempische gemeente.

Zekeren dag bracht men een landlooper voor hem. En Renier herkende Gustaaf Bouwel, die geen vaste woning had en stroopte en smokkelde en veel dronk.

Renier moest hem veroordeelen tot opsluiting in de kolonie van Hoogstraten. Maar hij ging hem daar bezoeken en raadde hem aan nog een vast handwerk te leeren. Dan zou hij hem ook verder helpen.

Maar 't was vergeefsche moeite. Jong gedaan
is heel dikwijls oud gewend.

Gustaaf Bouwel geraakte niet meer op den
goeden weg.

E I N D E.